

Всебічне цілеспрямування (ВЦС = RSP) Компетентності освітян у навчанні для стійкості

Для того, щоб працювати в напрямку всебічного цілеспрямування (ВЦС), педагог в ідеалі повинен мати власні компетенції у питаннях сталості та вміння розвивати їх у своїх учнів. Це означає, що викладач повинен критично розуміти сталий розвиток, з одного боку, та педагогічний підхід щодо освіти для сталого розвитку (ОСР), з іншого. Основою орієнтирів для освітянина слугують фундаментальні компоненти. Для реалізації моделі ВЦС викладач повинен вміти практикувати трансформаційну педагогіку, орієнтовану на дії й таку, що залучає учнів до участі, системного, творчого та інноваційного мислення та діяльності, як це ілюструють заходи представлені на веб-сайті [ВЦС](#). Педагоги мають зайняти критичну позицію та вміти виявляти та оцінювати розвиток здобувачів освіти у цій галузі. Важливо також визнати, що компетенції ВЦС взаємодоповнюють одна одну, отже не повинні розглядатися окремо.

Холістичне мислення	Передбачення змін	Досягнення трансформації
Інтеграція:		
<p>Системи Педагог допомагає учням розвивати розуміння світу як взаємопов'язаного цілого та шукати зв'язки у соціальному та природному середовищі, а також враховувати наслідки вчинків.</p>	<p>Майбутнє Педагог допомагає учням досліджувати альтернативні можливості у майбутньому та використовувати їх для розгляду того, як має змінитися поведінка.</p>	<p>Участь Педагог допомагає учням брати участь у змінах, які сприятимуть сталому розвитку .</p>
Залучення:		
<p>Уважність Педагог допомагає учням зрозуміти принципово нестійкі аспекти нашого суспільства та способів його розвитку й підвищує усвідомлення ними нагальної потреби змін.</p>	<p>Емпатія Педагог допомагає учням реагувати на свої почуття та емоції, почуття інших людей, а також розвиває емоційний зв'язок із природним світом .</p>	<p>Цінності Педагог розвиває усвідомлення учнями того, як переконання та цінності обґрунтовують дії, та як слід врегульовувати та узгоджувати цінності.</p>
Практика:		
<p>Трансдисциплінарність Педагог допомагає учням діяти спільно як в межах, так і поза межами власної дисципліни, ролі, перспектив та цінностей.</p>	<p>Креативність Педагог заохочує у своїх учнів творче мислення та гнучкість.</p>	<p>Дії Викладач допомагає учням діяти ініціативно та зважено.</p>
Рефлексивність:		

<p>Критичність Педагог допомагає учням критично оцінювати відповідність та достовірність тверджень, джерел, моделей та теорій.</p>	<p>Відповідальність Педагог допомагає учням розмірковувати над власними діями, діяти прозоро та приймати особисту відповідальність за свою роботу.</p>	<p>Рішучість Педагог допомагає учням діяти обережно та своєчасно навіть у ситуаціях невизначеності.</p>
---	---	--

Системи

Педагог допомагає учням розвивати розуміння світу як взаємопов'язаного цілого та шукати зв'язки у нашому соціальному та природному середовищі, а також враховувати наслідки вчинків.

<p>Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам освіти...</p>
<p>1.1 Зрозуміти першопричини нестійкого розвитку та те, що сталий розвиток - це концепція, що розвивається</p>
<p>1.2 Зрозуміти ключові характеристики складних систем, таких як середовище життя, людські спільноти та економічні системи, включаючи такі поняття, як взаємозалежність, нелінійність, самоорганізація та емерджентність</p>
<p>1.3 Застосовувати різні точки зору та підходи при розгляді систем, наприклад різні масштаби, обмеження перспектив та зв'язки</p>

<p>Основні компоненти для педагога</p>
<p>Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:</p>
<p>ОК1 Визначати рівень складності та абстракції, яким слід оволодіти учням, та використовувати такі методи як ментальні карти концепцій, системний аналіз, ігри або структуровані види діяльності як основа досліджень, щоб зробити складність доступною для здобувачів</p>
<p>ОК1.1a Визначати та обговорювати причини нестійкості чи то екологічні, соціальні, культурні, політичні чи економічні.</p>
<p>ОК1.1b Розуміти та критично оцінювати різні моделі стійкості</p>
<p>ОК1.2a Пояснити різницю між систематичним та системним мисленням</p>
<p>ОК1.2b Розуміти та застосовувати підходи до вивчення границь та структури систем, виявляти взаємозв'язки та емерджентність, визнавати зворотні зв'язки та непередбачуваність</p>
<p>ОК1.2c Розуміти різницю між лінійною та економікою замкнутого циклу</p>
<p>ОК1.3a Аналізувати проблеми та контексти з різних точок зору та з різним рівнем деталізації</p>
<p>ОК1.3b Використовувати різні форми мислення та логіку для сприяння аналізу, наприклад, лінійний проти системного підходів, науковий метод та художня інтерпретація</p>

Уважність

Педагог допомагає учням зрозуміти принципово нестійкі аспекти нашого суспільства та способів його розвитку й підвищує усвідомлення ними нагальної потреби змін.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...

- 2.1 Обговорювати сутність та границі стійкості природних та антропогенних систем, та описувати структурні недоліки в антропогенних системах, які перевищують допустимі границі та спричиняють нестійкість
- 2.2 Визнавати та обговорювати нагальну необхідність кардинальних змін для усунення таких вад у системах створених людиною
- 2.3 Визначати можливості сприяння покращенню якості життя, справедливості, солідарності та екологічної стійкості

Основні компоненти для педагога

Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:

- ОК 2 Використовувати різні методи заохочення тих, хто навчається, до окреслення поточних проблем розвитку в контексті сталого розвитку, наприклад підходи до концептуальних змін, багатоаспектні дискусії, включаючи геополітику, і погляд через призму соціальної справедливості та екологічних обмежень.
- ОК 2.1 Аналізувати та оцінювати поточні дослідження та звіти з низки питань, пов'язаних зі стійкістю
- ОК 2.2 Визначати яким чином проблеми часто виявляють себе як багатовимірні та взаємопов'язані
- ОК 2.3 Дотримуватися відкритості стосовно різних альтернативних рішень, зберігаючи принципи сталості

Трансдисциплінарність

Педагог допомагає учням діяти спільно в межах і поза межами власної дисципліни, ролі, перспектив та цінностей.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...

- 3.1 Визначати та висловлювати свої власні цінності та бачення, а також їх сильні та слабкі сторони в певному контексті пов'язаному зі стійкістю
- 3.2 Співпрацювати в процесі створення нових знань та ідей у багато-, між- та трансдисциплінарному контексті
- 3.3 Співпрацювати в процесі створення нових знань та ідей у міжкультурному та контексті взаємодій між поколіннями

Основні компоненти для педагога

Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:

ОК 3 Використовувати такі методи як, наприклад, рольові ігри, моделювання, польові дослідження (експедиції), тематичні дослідження, проекти та співбесіди, щоб допомогти учням працювати в неоднорідних групах та інтегрувати знання з різних дисциплін та різних джерел, наприклад, наукові, місцеві громади та бізнес
ОК 3.1 Визнавати важливість залучення фахівців різних дисциплін та інших зацікавлених сторін до вирішення питань, що стосуються стійкості
ОК 3.2а Керувати спільним творенням процесів колаборації (формування проблем, визнання цінності, досягнення консенсусу) та інтеграції різних дисциплін та знань інших зацікавлених сторін
ОК 3.2.b Вбачати та мати стратегії боротьби з викликами, які можуть підірвати процес спільної роботи, такими як відсутність довіри, законності або спільної мови
ОК 3.3 Визнавати фундаментальну роль, яку цінності та контекст відіграють у процесі прийняття рішень

Критичність

Педагог допомагає учням критично оцінювати відповідність та достовірність тверджень, джерел, моделей та теорій.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...
4.1 Критично розмірковувати над розробкою питань, пов'язаних зі стійкістю, а не лише над їх рішеннями
4.2 Розрізняти факти, припущення та погляди, у тому числі у власних судженнях
4.3 Застережливо застосовувати моделі та теорії, враховуючи їх обмеження та невизначеності

Основні компоненти для педагога Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:
ОК4 Використовувати прийоми критичної оцінки припущень, наприклад, проблемне навчання, дискусії чи аналіз дилем
ОК4.1а Спрямовувати дискусію, надавати можливість висловлення та відзначати цінність різноманітних думок та гіпотез, одночасно відрізняючи факти від припущень та поглядів
ОК4.1b Усвідомлювати різницю між індоктринацією та розширенням можливостей учнів
ОК4.2а Визначати та пропонувати для аналізу низку джерел із протилежними візіями
ОК4.2b Заохочувати аналіз джерел, включаючи виявлення різних точок зору та основних цінностей в рамках аргументів вибудованих у контексті стійкості
ОК4.3 Визначати теорії (та їх обмеження), що лежать в основі інтерпретації питань пов'язаних зі стійкістю

Майбутнє

Педагог допомагає учням досліджувати альтернативні можливості у майбутньому та використовувати їх для розгляду того, як має змінитися поведінка.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...

5.1 Передбачати різне майбутнє, розглядаючи та оцінюючи ймовірні наслідки (потенціали та ризики), пов'язані з різними сценаріями

5.2 Визначати та аналізувати кроки, які потрібно було б зробити для досягнення бажаних та можливих майбутніх сценаріїв

5.3 Вбачати можливість змін та зв'язок між минулим, сьогоденням, найближчим майбутнім та далеким майбутнім

Основні компоненти для педагога

Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:

ОК 5 Використовувати прийоми дослідження майбутнього такі як імітаційні ігри, газети майбутнього, аналіз сценаріїв та ретроспективний аналіз

ОК 5.1а Творчо формувати уяву про низку різних сценаріїв майбутнього, обмінюючись світоглядами та ідеями, та обговорювати їх на предмет стійкості

ОК5.1b Розуміти, як може змінюватися світ, коли ми проектуємо в майбутнє, і як ці зміни можна розглядати з різних перспектив

ОК5.2 Знати про можливі способи зробити соціальні зміни реальними за допомогою індивідуальних та колективних дій

ОК5.3а Уявляти собі, як зміни, що відбуваються, пов'язані з діями у минулому та еволюціонують з часом

ОК5.3b Аналізувати та знаходити причини змін з різних точок зору

Емпатія

Педагог допомагає учням реагувати на свої почуття та емоції, почуття інших людей, а також розвиває емоційний зв'язок із природним світом.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...

6.1 Прислухатися до власних емоцій та почуттів інших; розуміти та застосовувати стратегії боротьби зі страхом, зневірою чи вирішення конфліктів, розмежовуючи необґрунтовану надію та реалістичні джерела надії

6.2 Визнавати потреби та зв'язки всередині і за межами людської популяції

6.3 Розробляти власні та чужі механізми подолання проблем та застосування джерел стійкості, коли стикаються з потенційно непереборними проблемами, пов'язаними зі питаннями сталості

Основні компоненти для педагога

Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:

ОК 6 Використовувати техніки, які допомагають учням розвивати свою емпатію в контексті стійкості, наприклад використання образів, драматургія, парне моделювання, дискусія та рольова гра

ОК 6.1а Розрізняти розуміння, співчуття та співпереживання

ОК 6.1b Активно дослухатися й бути відкритим до автентичності інших й спиратися на погляди один одного
ОК 6.2a Визначати ситуації використання механізмів виживання на власному досвіді, і пов'язувати їх із проблемами сталого розвитку
ОК 6.2b Використовувати власну увагу, щоб поставити себе в позицію інших, у тому числі не представників людської популяції
ОК 6.3 Розуміти поняття стійкості та визначити джерела ризику та захисту

Креативність

Педагог заохочує у своїх учнів творче мислення та гнучкість.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...
7.1 Спіратися на власний досвід та наявні знання як основу для творчості у пошуку відповідей на проблеми, пов'язані зі сталістю
7.2 Використовувати власні судження, щоб визначити, чи є випробувані підходи доцільними, замість того, щоб припускати, що нове завжди краще
7.3 Розвивати ідеї та створювати інновації на основі реальних сценаріїв /проблем та розвитку сталих підприємницьких навичок.

Основні компоненти для педагога Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:
ОК7 Застосовувати креативні та інноваційні методи викладання стосовно питань сталого розвитку, позиціонуючи навчальні процеси в реальному світі або в модельованому контексті
ОК7.1 Сприяти процесу генерування нових ідей учнями
ОК7.2 Заохочувати учнів критично оцінювати існуючі альтернативи, розроблені агентами сталого розвитку
ОК7.3 Вбачати можливості для створення нової цінності (тобто соціальної, екологічної чи економічної вигоди) стійким способом у будь-якої ситуації

Відповідальність

Педагог допомагає учням розмірковувати над власними діями, діяти прозоро та приймати особисту відповідальність за свою роботу..

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...
8.1 Визначати потенційні соціальні, екологічні та економічні наслідки власних рішень та дій
8.2 Приймати особисту відповідальність та підзвітність, де це доречно, за власні рішення та дії
8.3 Критично розмірковувати про власні рішення та дії, а також про рішення інших людей, шукаючи можливості для вдосконалення та розвитку

Основні компоненти для педагога Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:
OK8.1 Заохочувати учнів розглядати наслідки власних рішень та дій, використовуючи такі методи та підходи як імітаційні ігри, ментальні карти та навчання на основі проєктів.
OK8.2 Допомогти учням розпізнавати низку прав, ролей та обов'язків та пов'язаних із ними систем, за допомогою яких люди можуть бути притягнуті до відповідальності
OK8.3 Обмірковувати власну роботу та дії та поводитися відповідально та прозоро

Участь

Педагог допомагає учням брати участь у змінах, які сприятимуть сталому розвитку.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...
9.1 Бути активно діючими, надаючи їм можливість відкрито ділитися ідеями та досвідом
9.2 Розпізнавати їхній потенційний внесок у соціальні перетворення для сталого розвитку
9.3 Висувати пропозиції, сприяти та брати участь у діях, які спричинюють трансформацію систем та нестійких практик

Основні компоненти для педагога Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:
OK 9 Використовувати методи та педагогічні прийоми, що сприяють участі учнів під час занять та поза ними, наприклад, такі як педагогіка на основі проєктів, лідерські ігри та заходи з досягнення консенсусу.
OK 9.1 Визначати різну ступінь та різні способи участі людей та наводити приклади, що їх ілюструють
OK 9.2 Розуміти центральну важливість надання учасникам можливості бути почутими та наслідків цього
OK 9.3 Визначати сильні та слабкі сторони підходів зверху вниз та знизу вгору та відзначати переваги рішень, що приймаються за спільної участі

Цінності

Педагог розвиває усвідомлення учнями того, як переконання та цінності обґрунтовують дії, та як слід врегульовувати та узгоджувати цінності.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...
10.1 Взаємодіяти з іншими у такий спосіб, щоб будувати позитивні стосунки та довіру
10.2 Визначати та аналізувати власні цінності та переконання стосовно питань сталості та вбачати як вони обґрунтовують зобов'язання та дії

10.3 Дізнаватися, чути, розуміти та розмірковувати про цінності та переконання інших у контексті сталості

Основні компоненти для педагога

Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:

ОК 10 Використовувати різноманітні підходи та методи, які стимулюють навчання у колаборативній та колегіальній формі

ОК 10.1 Сприяти та брати участь у навчальному процесі разом з колегами і з учнями

ОК 10.2a Визнавати й сприймати відмінності, ставлячись до всіх однаково і з повагою

ОК 10.2b Працювати відкрито, створюючи умови для довіри й надання можливостей іншим

ОК 10.3 Вбачати цінності та переконання, що стоять за діями та поведінкою інших

Дії

Викладач допомагає учням діяти ініціативно та зважено.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...

11.1 Досліджувати й критично аналізувати місцеве природне, соціальне та забудоване середовище, включаючи власну установу, як контекст змін

11.2 Долучатися до демократичних процесів прийняття рішень у контексті сталості

11.3 Розвивати власні цілеспрямовані дії та обізнаність щодо соціальних, політичних та економічних структур

Основні компоненти для педагога

Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:

ОК11.1a Виявляти підтримку та заохочення студентів в процесі навчання, щоб посилити їхнє почуття сенсу цілеспрямованих дій

ОК11.1b Використовувати рефлексивний цикл навчання (планування, діяльність, рефлексія, коригування або цикл передбачення-дія-рефлексія)

ОК11.2a Працювати зі студентами демократично й відкрито

ОК11.2b Використовувати прийоми навчання на основі проєктів

ОК11.3 Розгледіти значущі освітні можливості у „реальному житті” та заохочувати учнів робити те саме

Рішучість

Педагог допомагає учням діяти обережно та своєчасно навіть у ситуаціях невизначеності.

Результати Навчання: педагог допомагає здобувачам...
12.1 Діяти своєчасно, навіть стикаючись з непередбачуваними подіями, дотримуючись принципу обережності
12.2 Приймати рішення навіть у контексті дилем, пов'язаних зі стійкістю, невизначеності, суперечностей та лихих ситуацій відповідно до власних цінностей, розуміючи, що відкладати рішення та не діяти - це також рішення
12.3 Збирати інформацію та розглядати різні варіанти, зберігаючи відкритість до альтернатив

Основні компоненти для педагога
Для досягнення вищезазначених Результатів Навчання викладач повинен вміти:
ОК12 Використовувати такі прийоми як ситуація- дилема, імпровізація, діяльність із вирішення проблем та імітаційні ігри, щоб розвивати здатність швидкого, але обережного прийняття рішень учнями
ОК12.1а Визначити різноманітні джерела інформації та переконуватися, що вони пропонують альтернативні варіанти
ОК12.1b Приймати розумні та обґрунтовані рішення на основі здорового глузду, заздалегідь визначених альтернатив або відомих варіантів.
ОК12.2а Вправлятися з конкуруючими пріоритетами та приймати ефективні та своєчасні рішення щодо вирішення суперечливих питань
ОК12.2b Приймати рішення зі значними наслідками та сприймати вплив та наслідки таких рішень
ОК12.3а Висвітлювати вплив різних часових рамок при вирішенні проблеми
ОК12.3b Діяти оперативно й впевнено, коли ситуація вимагає швидкого рішення, спираючись на колективний розум, де це можливо

Партнери проєкту: Університет Ґлостерширу (Велика Британія) - University of Gloucestershire (UK); Педагогічний коледж Фонду Сталого Розвитку (Нідерланди)- Duurzame PABO (NL); Італійська Асоціація Наук про Сталість (Італія) - Italian Association of Sustainability Science (IT); Кіпрський університет імені Федеріка (Кіпр) - Frederick University (CY); Угорська Дослідна Асоціація Вчителів (Угорщина) - Hungarian Research Teachers' Association (HU); Університет Фехта (Німеччина) - University of Vechta (DE); Вища педагогічна школа кантону Во (Швейцарія) - HEP Vaud (CH); Відкритий університет Каталонії (Іспанія) - Universitat Oberta de Catalunya (ES)

Версія: 17 грудня 2019